

Ταξιδεύοντας στον κόσμο του Σχολείου...

(ένας οδηγός για τις οικογένειες σχετικά με τη σχολική
μετάβαση των παιδιών στο δημοτικό)

Ανδρεαδάκη Ήρα-Άννα
Σχολή Επιστημών Αγωγής
Πανεπιστήμιο Κρήτης

Πίνακας Περιεχομένων

- Εισαγωγή..... σ. 2
- Προετοιμάζοντας την οικογένεια και το Παιδί σας για το Σχολείο..... σ. 3
- Βασικές δραστηριότητες για την ένταξη των γονέων στα Μεταβατικά Προγράμματα του Νηπιαγωγείου..... σ. 5
- Βασικές δεξιότητες και δραστηριότητες που πρέπει να μάθουν οι νηπιαγωγοί και οι δάσκαλοι στα παιδιά..... σ. 8
- Επίλογος..... σ. 11

Εισαγωγή

Σχολική μετάβαση: Η σχολική μετάβαση είναι μια διαδικασία που προετοιμάζει όλα τα παιδιά, τους μαθητές, τις οικογένειες, τα σχολεία και τις κοινότητες να αναπτύξουν τις γνώσεις, τις

δεξιότητες και τις σχέσεις που βοηθούν τους μαθητές να μετακινούνται από το ένα εκπαιδευτικό περιβάλλον στο άλλο.

Η πρώτη σχολική μετάβαση που βιώνει συνήθως ένα παιδί είναι η μετακίνησή του από το σπίτι σε ένα πρόγραμμα πρόωρης φροντίδας και εκπαίδευσης ή κατευθείαν στο νηπιαγωγείο. Αφήνοντας πίσω ένα οικείο περιβάλλον και προχωρώντας σ' ένα νέο με καινούριους κανόνες, παιδιά, δασκάλους, εγκαταστάσεις καθώς και νέες προσδοκίες μπορεί να είναι πολύ αγχωτικό αλλά και πολύ συναρπαστικό για ένα μικρό παιδί.

Μια ομαλή μετάβαση στο νηπιαγωγείο βοηθά το παιδί σας να έχει μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, να αναπτύξει καλύτερες σχέσεις με τους άλλους και να επιτύχει στο σχολείο.

Συνεχίστε την ανάγνωση για να μάθετε περισσότερα για το τί μπορείτε να κάνετε προκειμένου να βεβαιωθείτε ότι το παιδί σας θα έχει μια επιτυχή μετάβαση στο σχολείο.

Προετοιμάζοντας την οικογένεια και το παιδί σας για το Σχολείο

«Η μετάβαση στο σχολείο θέτει τον τόνο και την κατεύθυνση της σχολικής σταδιοδρομίας ενός παιδιού...» (Pianta και Kraft, 1999)

Να θυμάστε πάντα πως είστε ο πρώτος καλύτερος δάσκαλος του παιδιού σας. Οι τρόποι με τους οποίους μπορείτε να βοηθήσετε το παιδί σας να μεταβεί ομαλά στο Νηπιαγωγείο βρίσκονται κρυμμένοι στις επόμενες σελίδες του εν λόγω οδηγού.

- ❖ **Μιλήστε με ενθουσιασμό στο παιδί σας για την έναρξη του Νηπιαγωγείου καθώς και για όλα όσα πρόκειται να ζήσει εκεί.**
- ❖ **Διαβάστε στο παιδί σας κάθε μέρα ή κάθε νύχτα για περίπου δεκαπέντε με είκοσι λεπτά.**
- ❖ **Αφήστε το παιδί σας να αναπτύξει βασικές δεξιότητες αυτοβοήθειας, όπως να κουμπώνει τα κουμπιά από το παντελόνι, να πλένει μόνο τα χέρια του, να χρησιμοποιεί σωστά την τουαλέτα, να τρώει με ορθό τρόπο στο τραπέζι.**
- ❖ **Βεβαιωθείτε ότι το παιδί σας γνωρίζει σημαντικές προσωπικές πληροφορίες, όπως το όνομά του, το όνομα του γονέα, τη διεύθυνση και τον αριθμό τηλεφώνου.**
- ❖ **Απασχολείτε το παιδί και την οικογένειά σας με μια πρωινή και μια βραδινή ρουτίνα. Θα ήταν καλό την**

- δραστηριότητα αυτή να την ξεκινήσετε τουλάχιστον ένα μήνα πριν την έναρξη της σχολικής χρονιάς.
- ❖ Πηγαίνετε μια μέρα μαζί με το παιδί να επισκεφτείτε το χώρο του σχολείου.
 - ❖ Γνωρίστε το δάσκαλο του παιδιού σας και το υπόλοιπο προσωπικό του σχολείου.
 - ❖ Αρχίστε να σχεδιάζεται το πώς θα πηγαίνει και πως θα επιστρέφει το παιδί σας από το σχολείο.
 - ❖ Ενημερωθείτε για τις σχολικές ώρες και προγραμματίστε σωστά το χρόνο σας πριν την έναρξη του σχολείου και μετά τη λήξη του.
 - ❖ Ρωτήστε σχετικά με το σχολικό ημερολόγιο ώστε να γνωρίζετε τις σχολικές διακοπές.

Βασικές δραστηριότητες για την ένταξη των γονέων στα Μεταβατικά Προγράμματα του Νηπιαγωγείου

Τα παιδιά των οποίων οι γονείς και οι οικογένειες ασχολούνται και εμπλέκονται με την εκπαίδευσή τους είναι πιο επιτυχημένα στο σχολείο. Υπάρχουν πολλοί τρόποι με τους οποίους μπορείτε να εμπλακείτε στην εκπαίδευση του παιδιού σας ακόμα και πριν εκείνο μπει στο Νηπιαγωγείο.

Εμείς στις επόμενες γραμμές σας παραθέτουμε κάποιους από αυτούς.

- ❖ **Επισκεφτείτε το Σύλλογο Γονέων και Δασκάλων.** Πηγαίστε κατά προτίμηση την Άνοιξη πριν το παιδί σας αρχίσει το σχολείο. Μάθετε πως μπορείτε να συμμετάσχετε και να εμπλακείτε στο Σύλλογο και επικοινωνήστε με το σχολείο και τη διεύθυνση για να πληροφορηθείτε τις ακριβείς ημερομηνίες και ώρες συνάντησης.
- ❖ **Γράψτε τις σχολικές ημερομηνίες στο ημερολόγιό σας.** Ζητείστε καλύτερα ένα αντίγραφο του ημερολογίου του σχολείου για το επόμενο έτος ώστε να γνωρίζετε τις σημαντικές ημερομηνίες των συναντήσεων γονέων και δασκάλων, των σχολικών εορτών και των σχολικών διακοπών.
- ❖ **Συμμετάσχετε στις δραστηριότητες του σχολείου.** Πηγαίστε σε συγκεντρώσεις γονέων, ενταχθείτε στα σχολικά προγράμματα, παρακολουθείστε τις σχολικές δραστηριότητες για να γνωρίσετε τους άλλους γονείς, να μάθετε σχετικά με τις προσδοκίες του σχολείου και το προσωπικό του.
- ❖ **Γίνετε Εθελοντής!** Συμμετάσχετε στις σχολικές δραστηριότητες διαβάζοντας κάποιο παραμύθι στα παιδιά ή βοηθώντας στην τάξη του παιδιού σας. Ο Εθελοντισμός είναι ένας τρόπος για να γνωρίσετε καλύτερα τους συμμαθητές του παιδιού σας, να κατανοήσετε πως λειτουργεί το εκπαιδευτικό σύστημα στο σχολείο και κυριότερο να έρθετε πιο κοντά στο ίδιο το παιδί σας, τα ενδιαφέροντά του και την εκπαίδευσή του.

- ❖ **Μοιραστείτε τις ιδέες σας. Μάθετε ποιες σχολικές επιτροπές επιζητούν την οικογενειακή εμπλοκή και εκπροσώπηση, όπως για παράδειγμα ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων. Παράλληλα συζητείστε με τους διευθυντές, τους υπεύθυνους και τους άλλους γονείς για τη συμμετοχή σας σε αυτό.**

- ❖ **Να είστε ένας ενημερωμένος γονέας. Να διαβάζετε προσεκτικά τις πληροφορίες που έρχονται στο σπίτι από το σχολείο σχετικά με τις πολιτικές του, τη διαδικασία μάθησης, το πρόγραμμα σπουδών και τις διάφορες συναντήσεις με τους δασκάλους. Ταυτόχρονα να ελέγχετε συστηματικά τα ενημερωτικά δελτία, τις ιστοσελίδες αλλά και διάφορες άλλες πηγές σχετικά με την εκπαίδευση του παιδιού σας.**
- ❖ **Να ενημερώνετε για τις αλλαγές στα στοιχεία επικοινωνίας σας. Κρατήστε ενήμερο το σχολείο του παιδιού σας σχετικά με τις αλλαγές στην οικογενειακή σας διεύθυνση, τους αριθμούς τηλεφώνου και την ηλεκτρονική σας διεύθυνση,**

ώστε να μπορεί το σχολείο να επικοινωνήσει μαζί σας για ότι τυχόν προκύψει.

- ❖ Δείξτε στο παιδί σας ότι νοιάζεστε. Ρωτήστε το παιδί σας για την πορεία της σχολικής του μέρας. Επιπλέον παρακολουθείστε την καθημερινή του απόδοση σε επίπεδο κοινωνικό, ψυχολογικό, αναπτυξιακό και ακαδημαϊκό.

Θυμηθείτε! Οι ευκαιρίες που μπορείτε να προσφέρετε θα ενισχύσουν τη μάθηση του παιδιού σας και θα το προετοιμάσουν όσο το δυνατόν καλύτερα για μια ομαλή μετάβαση στο δημοτικό...

Βασικές δεξιότητες και δραστηριότητες που πρέπει να μάθουν οι νηπιαγωγοί και οι δάσκαλοι στα παιδιά

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο θα παρουσιάσουμε κάποιες βασικές δεξιότητες που πρέπει να μάθουν οι δάσκαλοι στα παιδιά καθώς και μερικές δραστηριότητες με σκοπό την ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών και την προετοιμασία τους για μια ομαλή μετάβαση στο δημοτικό.

Κοινωνικές δεξιότητες: όπως ιδιαίτερες πρακτικές ρουτίνας, κανόνες της τάξης, τρόποι με τους οποίους θα κάθεται κάθε παιδί στον κύκλο, καθαριότητα της τάξης και καθαριότητα των ίδιων των παιδιών, πρακτικές αυτοβοήθειας των παιδιών.

Συναισθηματικές δεξιότητες: όπως τρόπους με τους οποίους θα αποχωρίζεται το παιδί εύκολα τους γονείς του το πρωί, υπερηφάνεια για τα επιτεύγματα του, τη συμπόνια για τους άλλους, τη φροντίδα για το χώρο της τάξης και γενικότερα του σχολείου, τη συμμετοχή του παιδιού στις σχολικές δραστηριότητες.

Γνωστικές δεξιότητες: όπως η αναγνώριση των χρωμάτων, των σχημάτων, των γραμμάτων και των αριθμών, η γραφή και η αναγνώριση του ονόματός του, η ικανότητα να κρατά ένα

μολύβι ή ένα παστέλ με το σωστό τρόπο και παράλληλα η γραφή με αυτό, η αναγνώριση κάποιων βασικών σημείων στα βιβλία, όπως για παράδειγμα ο τίτλος, το εξώφυλλο και το οπισθόφυλλο.

Φυσικές δεξιότητες: όπως η παροχή ευκαιριών για άσκηση του σώματος, για παράδειγμα άλμα, τρέξιμο, ρίψη.

...Περισσότερους τρόπους και δραστηριότητες για να ενισχύσετε την ομαλή μετάβαση των παιδιών στο δημοτικό θα βρείτε παρακάτω...

❖ **Οργανώστε μια εκδήλωση στο σχολείο σχετικά με τη μετάβαση.**

- ❖ Επισκεφτείτε μαζί με τα παιδιά τη βιβλιοθήκη του σχολείου και επεξεργαστείτε τα βιβλία και κάποια από τα αντικείμενα της βιβλιοθήκης.
- ❖ Επισκεφτείτε τους εσωτερικούς και τους εξωτερικούς χώρους του σχολείου ώστε τα παιδιά να αρχίσουν να εξοικειώνονται με αυτούς.
- ❖ Ενθαρρύνετε τους γονείς να προσφέρουν εθελοντική βοήθεια στην τάξη περίπου μία φορά το μήνα καθώς και να μαθαίνουν νέους τρόπους να αλληλεπιδρούν με τα παιδιά.
- ❖ Χρησιμοποιήστε καθαρές εκφράσεις στο λόγο σας ώστε τα παιδιά να έχουν τη σωστή γραμματική ως πρότυπο.

«Η σχέση που έχουν τα παιδιά με τους ενήλικες και τα άλλα παιδιά, η οικογένεια, η φροντίδα των παιδιών και τα σωστά διαμορφωμένα σχολικά προγράμματα παρέχουν τη βάση για την επιτυχία των παιδιών στο σχολείο...»

(Pianta and Walsh, 1996)

Επίλογος

Η μετάβαση στο νηπιαγωγείο είναι ένα σημαντικό αναπτυξιακό ορόσημο. Ένα αποτελεσματικό σχέδιο μετάβασης βοηθά να ανοίξει μια ομαλή πορεία για την εκπαίδευση και τη μετέπειτα ζωή του παιδιού.

Όταν υπάρχουν στενές και αλληλοεξαρτώμενες σχέσεις μεταξύ των γονέων, των νηπιαγωγών και των δασκάλων παρέχονται καλύτερες ευκαιρίες για μια ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού καθώς εξασφαλίζουν και την επιτυχία του στο μέλλον.

